

Περιμένοντας τον Γκοντό σε ένα βομβαρδισμένο τοπίο

Κυριακή Αγαπητού

03/04/2018

Στη σκηνή του θεάτρου Άτις-Νέος Χώρος, στο Μεταξουργείο, η ομάδα Σημείο Μηδέν σε σκηνοθεσία Σάββα Στρούμπου πραγματεύεται το εμβληματικό έργο του Ιρλανδού συγγραφέα Σάμουελ Μπέκετ σε μια παράσταση που αξίζει να ιδωθεί και να συζητηθεί. Το Πριν είναι χορηγός επικοινωνίας της παράστασης.

-Πάμε!

-Δεν μπορούμε.

-Γιατί;

-Περιμένουμε τον Γκοντό.

Ο Βλαντιμίρ (Δαβίδ Μαλτέζε) κι ο Εστραγκόν (Κωνσταντίνος Γώγουλος), δυο φίλοι, δυο συνοδοιπόροι, δυο Άλλοι είναι καθηλωμένοι στο ίδιο σημείο, την ίδια ώρα κάθε επόμενη μέρα και περιμένουν τον κύριο Γκοντό, που θα τους λυτρώσει, έναν σωτήρα, που τους περιπαίζει με τον αγγελιαφόρο του και ματαιώνει τις προσδοκίες τους. Αναμένουν μια λύση στο μαρτύριο της ανθρώπινης ύπαρξης, στην ανάγκη ανάληψης ευθύνης. Η ανθρωπότητα ολόκληρη στα πρόσωπα των ηρώων του Μπέκετ σε μια συνθήκη αναμονής έρχεται αντιμέτωπη με όλες τις συγκρούσεις, που, ναρκωμένες, βιώνονται λαθραία στα ενδότερα ενός εαυτού, ο οποίος για να επιβιώσει και να αφυπνιστεί, για να υπάρξει με έναν τρόπο που να έχει όντως νόημα, (να «είναι χρήσιμος» βάσει του κειμένου) χρειάζεται να ξαποστάσει, να τραφεί, να καθρεφτιστεί και να επικοινωνήσει με τον Άλλο.

Αν ο Βλαντιμίρ κι ο Εστραγκόν καθορίζονται από τον ερχομό (ή μάλλον το μη ερχομό) του Γκοντό, ο Λάκνυ (Έλλη Ιγγλίζ) καταδυναστεύεται από τον Πότζο (Έβελν Ασουάντ), μια Εξουσία σε παρακμή κι αλληλεξάρτηση με το δέσμιό της, ο οποίος, όμως, ακόμα κι όταν του δίνεται η ευκαιρία, δεν απελευθερώνεται, σα να μην μπορεί κι εκείνος να υπάρξει χωρίς το δυνάστη του. Στην προस्ताγή «Σκέψου!» του Πόντζο, ο

Λάκυ απαντά με χορό κι ένα σχεδόν τρομακτικό έξω από τις συμβάσεις μονόλογο. Η ένταση, η ταχύτητα, ακόμα και το φαινομενικά ακατάληπτο του λόγου του Λάκυ μοιάζει με γροθιά στο στομάχι, γεννά την ελπίδα της εγκατάλειψης των δεσμών, της επανακατάκτησης της ανθρώπινης ουσίας, της ανατροπής των δεδομένων.

Οι ήρωες συνυπάρχουν στο σανίδι της σκηνης. Η λιτότητα των μέσων μοιάζει στην ερημιά του απροσδιόριστου χώρου και χρόνου, στην ερημιά των βομβαρδισμένων πόλεων και χωριών, στην ερημιά των αδιεξόδων του αλλοτριωμένου ανθρώπου, που ξόδεψε τις δυνάμεις και τα εργαλεία του προκειμένου να επιβιώσει και δεν ξέρει πώς να ζήσει, που δεν ξέρει τι να περιμένει πια. Ο Σάββας Στρούμπος φαντάστηκε τους ήρωές του σε μια βομβαρδισμένη περιοχή της Συρίας. Τους έδωσε πέτρες για φαγητό και τα άρβυλα του πολέμου για καπέλα. Υπάρχει μια βαλίτσα, οι αποσκευές, που μεταφέρουν τα τιμαλφή, τα βάρη της ανθρώπινης ιστορίας, ό,τι έχει απομείνει από το χαλασμό. Το δέντρο είναι ένα σύμπλεγμα από σίδερα σαν σίδερα φυλακής. Τα σίδερα, που χωρίζουν το μέσα από το έξω, τις πιο βαθιές κι αληθινές ανάγκες και δυνατότητες του ανθρώπου από τις εξωτερικά επιβεβλημένες κι αποδεκτές συμπεριφορές κι απαγορεύσεις. Το δέντρο που προς το τέλος της δεύτερης πράξης «ανθίζει», μιας και το καινούριο δε μπορεί παρά να γεννηθεί από το παλιό, παρά τις αντιξοότητες, όπως κι οι τέσσερις ήρωες, που μέσα στην καθήλωση, την επαναληπτικότητα, την ασυνέχεια και τον κατακερματισμό, αναμετρώνται με το θάνατο, επειδή θέλουν να ζήσουν.

Οι τέσσερις ηθοποιοί εκφράζονται μέσα από την ανάσα, το σώμα και τις βαθύτερες παρορμήσεις του ανθρώπινου οργανισμού, φωτίζοντας επί σκηνης πτυχές του λόγου που θα παρέμεναν στο σκοτάδι και δημιουργώντας το έδαφος για απρόσμενες νοηματοδοτήσεις. Ο τρόπος, με τον οποίο αξιοποιούν το ενεργοποιημένο ψυχοσώμα, δεν μπορεί παρά να προκαλεί δέος για τις απεριόριστες δυνατότητες του ανθρώπινου σώματος. Πρόκειται για μία τέχνη, παραφράζοντας τον Γκροτόφσκι, που παραβιάζει τα όριά μας, επεκτείνει τα όριά μας, καλύπτει το κενό μας και συμβάλει στην ολοκλήρωση. Ερευνώντας κι εξελίσσοντας αυτή την τέχνη, η ΟΜΑΔΑ ΣΗΜΕΙΟ ΜΗΔΕΝ σε εκπλήσσει και σε προ(σ)καλεί σε κάθε της παράσταση να αφήσεις στην άκρη τα καθιερωμένα γυαλιά και να αναζητήσεις μέσα σου έναν διαφορετικό τρόπο βίωσης του θεάτρου.